

Voeding bij roofvogels

NEIL A FORBES

MIKE JONES

Doha, Qatar Jan 2014

Abu Dhabi, Dec 2014

Gunter Daes BVVVH 13/2/2015

Veterinary Medicine for Falconry into the 21st Century

A collaboration between the International Association for Falconry and Conservation of Birds of Prey, the Qatari Society of Algannas and the Souq Waqif Falcon Hospital

سوق للطيور
FALCON SOUQ

Qatar, Doha 29th Jan 2014 - 1st Feb 2014

FESTIVAL OF FALCONRY

 Find us on
Facebook

The Emirates Falconers' Club, Abu Dhabi has kindly agreed to host

The 2014 International Festival Of Falconry.

WELCOME

PROGRAMME

CONFERENCES

LOCATIONS

ACTIVITIES

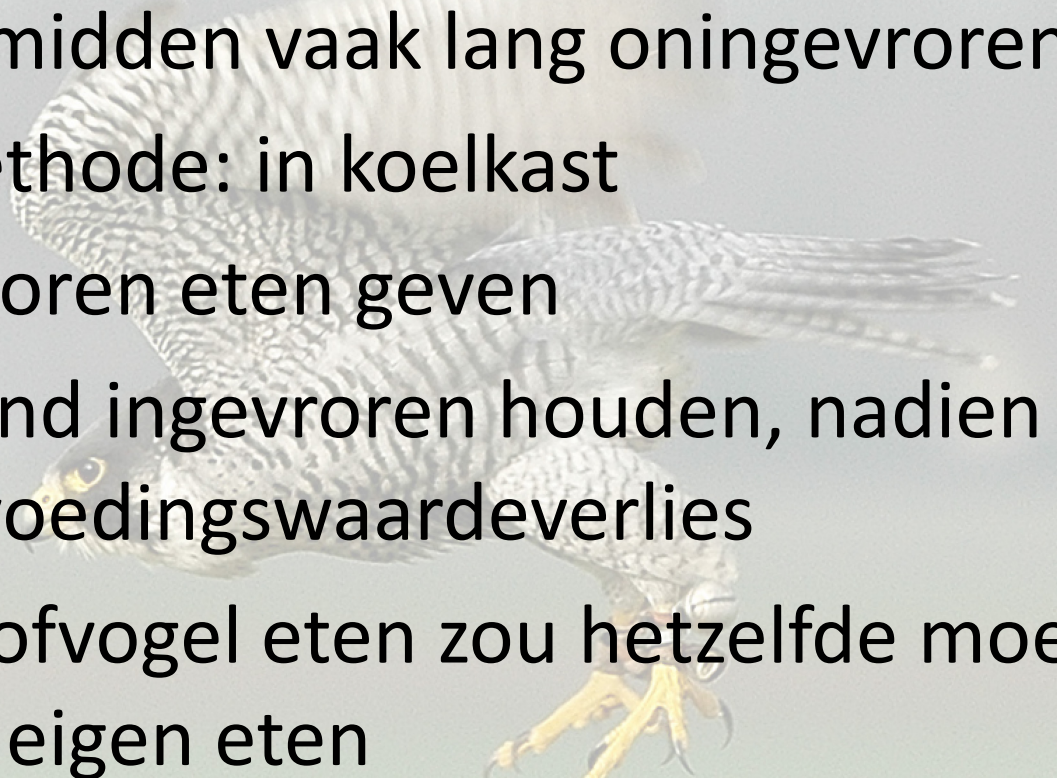
ACCOMMODATION

CLIMATE

TRAVEL

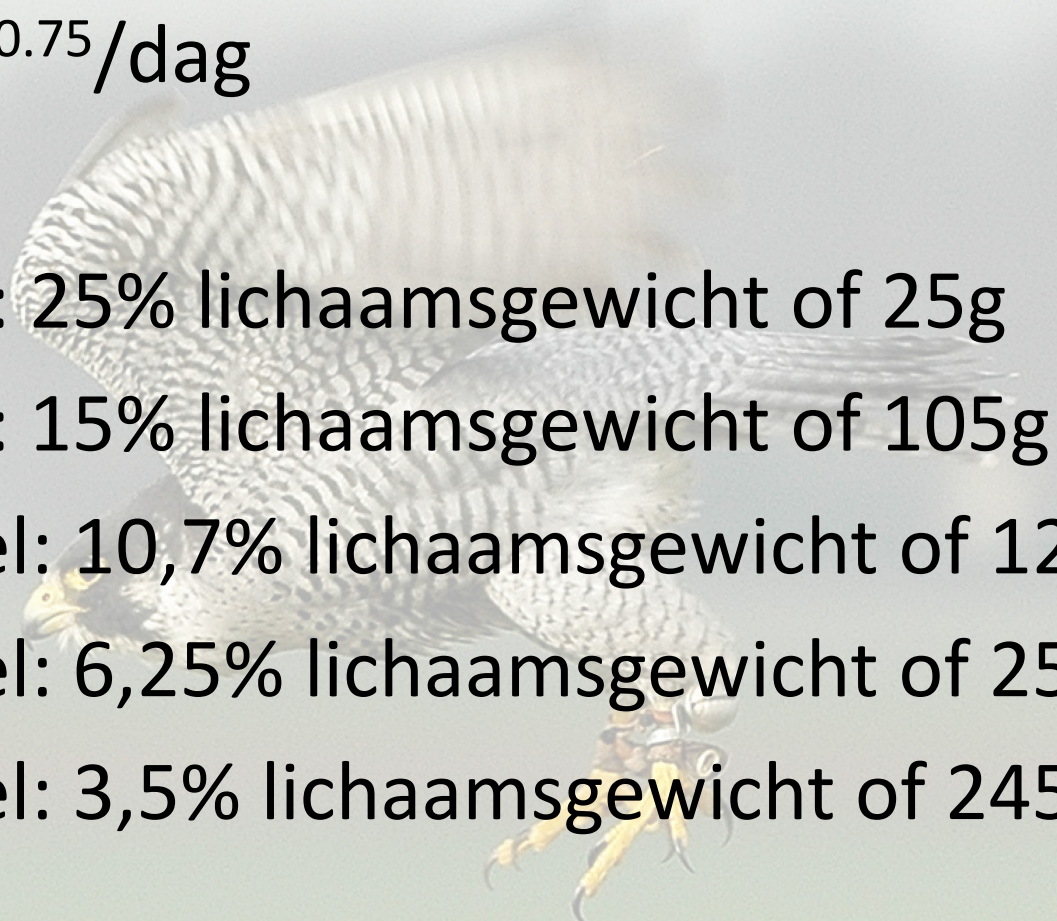
TAKE PART

- **Algemeen:**
- Bewaren van voedsel en afkomst:
- Slachtmethode: toxische stoffen
- Manier van afsterven of afkoelen
- Snel invriezen geeft behoud van voedingswaarde
- Voorgaande medicatie of euthanasie
- Invriesmethode, ontdooien en terug invriezen bij transport

-
- Kuikens in midden vaak lang oningevroren
 - Ontdooimethode: in koelkast
 - Nooit bevroren eten geven
 - Max 3 maand ingevroren houden, nadien veel water- en voedingswaardeverlies
 - Hygiene roofvogel eten zou hetzelfde moeten zijn als ons eigen eten

Dagelijkse voedselbehoefte:

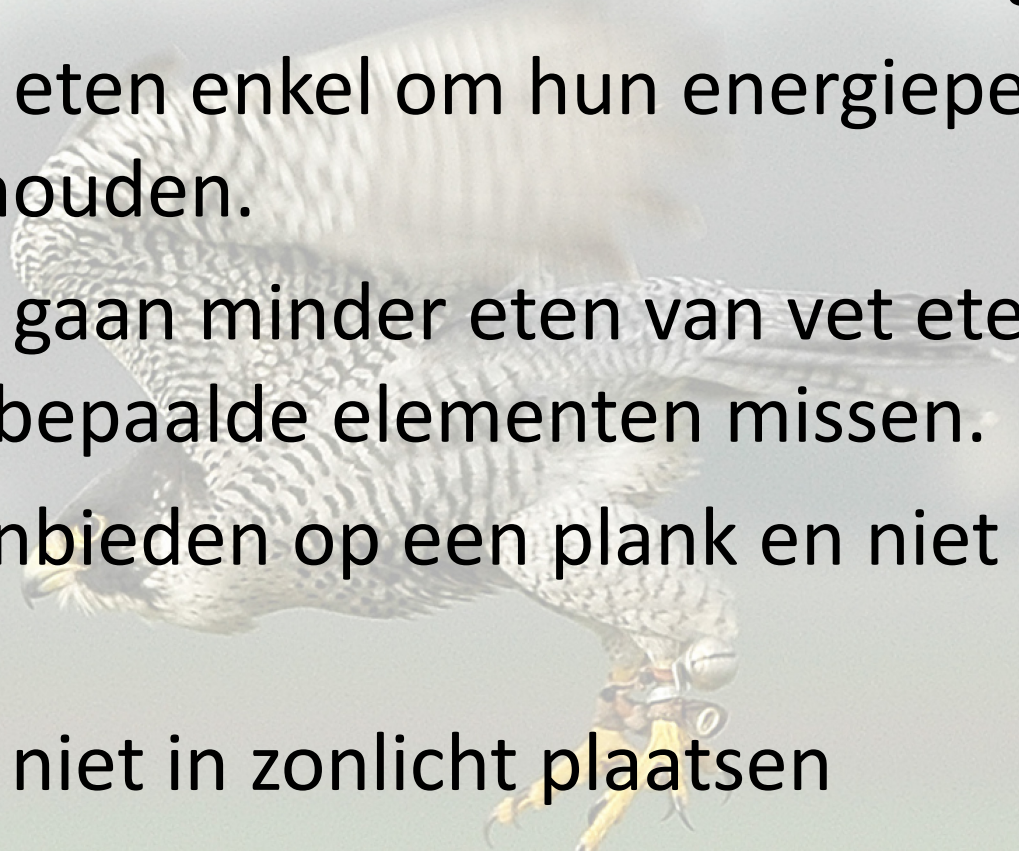
- $110\text{Kcal}/\text{kg}^{0.75}/\text{dag}$
- 100g vogel: 25% lichaamsgewicht of 25g
- 700g vogel: 15% lichaamsgewicht of 105g
- 1200g vogel: 10,7% lichaamsgewicht of 128g
- 4000g vogel: 6,25% lichaamsgewicht of 250g
- 7000g vogel: 3,5% lichaamsgewicht of 245g

- Voedsel: 75% energie, 10% braakbal, 15% uitwerpselen
- Natuurlijk dieet roofvogels is rijk aan eiwitten 20% en vetten 28% en arm aan suikers 2%
- 1kg Duif geeft 1228 Kcal, 1kg rat geeft 1926 Kcal en 1kg kuiken geeft 850 Kcal aan valk
- Valken hebben algemeen een rijker dieet nodig dan haviken.
- Onderling kunnen valken ook grote verschillen vertonen. Ook periode en activiteit is belangrijk
- Vb torenvalk kan kweken met enkel kuikens als voeding, smelleken totaal niet, hun dieet bestaat uit insecten met een zeer laag vetgehalte.

- Gevaar obesitas: vetopslag rond de aders en organen, risico bij anesthesie en bij gewichtsval
- Bij aanbieder voedsel, moeten de vogels er direct op vliegen, anders zijn ze overvoed of ziek.
- Neem eten terug weg als vogels niet direct interesse vertonen
- Tamme roofvogels eten kleinere hoeveelheden dan wilde maar nodige hoeveelheid elementen is zelfde.
- Bij overaanbod eten gaan vogels selectief eten, bvb enkel spiermassa, tekort aan bepaalde elementen.

- voeder per dag maar 1 soort voedsel, anders selectief eten met tekort aan stoffen als gevolg
- Roofvogels eten enkel om hun energiepeil op hoogte te houden.
- Roofvogels gaan minder eten van vet eten en kunnen zo bepaalde elementen missen.
- Voedsel aanbieden op een plank en niet op de grond
- Deze plank niet in zonlicht plaatsen
- Vogels 's ochtends voederen: bumble foot

- **Eendagskuikens**
- Vroeger als onvoldoende beschouwd door gebrek aan beenderen
- Bij ontdooieren verlies van CA, P, vit A en E en proteïnen
- Lipiden gehalte: 5,4g/100g, ontdooierd: 4,3g/100g, minder dan andere voeding
- Beter dan rat of mussen, zelfde als muizen, zeker als ze opgroeien tot 3 – 6 weken
- Advies vroeger: 1/7 dagen, nu 5/7 dagen
- Smellekens liever geen kuikens met dooier door opslag van levervet

- **Kwartel**
- 6 weken: geen verschil in voedingswaarde tussen haan of hen
- 16 weken: hen bevat 2X meer vet dan haan
- Uitgelegde hennen bevatten zeer veel vet, vermijden!
- Bevat minder vit E dan eendagskuiken of moeten vit E dieet gehad hebben
- Geen oudere kwartels voederen aan kwekende vogels of hun jongen.

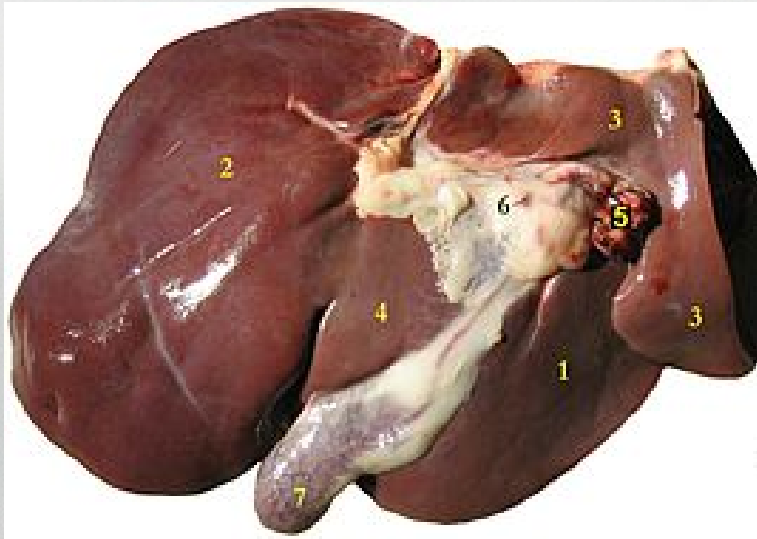

- **Duif:**
- drager van allerlei ziekten, hiervoor ook wel eens vliegende rat genoemd.
- Invriezen doodt niet alle ziekten, virussen blijven in leven. Trichomonas is dood na 6 weken in vriezer
- Bij voederen duif zal bvb gewicht van valken veel minder toenemen dan bij buizerds.

- **Wild:**
- alle wild moet als besmet beschouwd worden, zowel parasitair, bacterieel, virus, schimmels en gif
- Eenvoudige check: lever moet glanzend en zonder littekens zijn. Als er oneffenheden op de lever zijn, hele stuk weggooien.
- Vroeger loodvergiftiging, nu mogelijkheid tot zinkvergiftiging.
- Symptomen loodvergiftiging: zwakke ledematen, klauwen in elkaar gegrepen, geen eetlust en gewichtsverlies, groene uitwerpselen.
- 1 hagelkorrel is voldoende om deze symptomen te veroorzaken

loodvergiftiging

- **Vlees:**
- Supplementen en sporenelementen toevoegen. Braakbal materiaal toevoegen.
- Vogels die vrij in volière zitten zullen zelf braakbal materiaal zoeken, zoals keitjes
- Demo vogels vaak alleen vlees, tekorten van elementen
- Supplementen en sporenelementen anders enkel toevoegen bij stressperiodes: kweek, training, rui.
- Supplementen kunnen van slechte voeding geen goede voeding maken. Overdosering is even slecht als een tekort.
- Ingewanden zijn zeer voedzaam, vooral lever

- **Knaagdieren:**
- Knaagdieren bevatten veel vit E, hoe jonger hoe meer.
- Goede eiwitten en vet verhouding
- Laboratten bevatten te veel vet.
- Als alternatief voor rat: Hamsters evenals Guineese biggen, die dienen een insnijding in de huid te hebben. Losse haren kunnen een obstructie veroorzaken
- Muizen bevatten weinig proteïnen en zijn niet ideaal.
- Konijn: bij valk gewichtsverlies, bij buizerd toename.
- Goed dieet is kwartel en rat, omdat ze elkaar aanvullen.

- **Ziekten:**

- Na het kweekseizoen de ouders enkele weken vrij vliegen, kwekende vogels slagen vet op rond de aders met gevaar op aderverkalking
- Ziekte preventie: Zoogdieren voederen aan vogels, minder kruiscontaminatie.
- Een ziek zoogdier zal hoogstwaarschijnlijk geen ziekten doorgeven aan roofvogels
- Een zieke of zelfs klinisch niet waarneembaar geïnfekteerde vogels zal ziekte doorgeven aan roofvogel
- Ideaal roofvogel dieet zou hele karkassen zijn van zoogdieren, zoals juveniele ratten en muizen. Bij voederen vogels, krop verwijderen, andere organen laten zitten

- **Ca:**
- Ca tekort belangrijkste voedingsaandoening: symptomen gebogen beenderen, rotatie van de beenderen. Vooral bij snelgroeiende soorten. Belangrijk: niet overvoeden tijdens het opgroeien.
- Volledige karkassen en niet enkel spierweefsel voederen.
- Probleem stelt zich vaak bij imprints, natuurlijke ouders weten hoeveel te geven
- Ook in het wild bij buizerds die leven van schapen en ree, enkel spiermassa gevoederd.
- Invloed op vruchtbaarheid, eischaal en schildklier
- Botten in braakballen zijn aangetast door verteringssappen, ca is eruit gehaald

- **Vitaminen:**
- Vit tekort: kramphouding klauwen en opisthotonus (krampachting achterover gebogen) en gewichtsverlies, nierziekten, zichtproblemen.
- Vit A: zicht, huid, immuunsysteem
- Vit B: enzymatische reacties, spijsvertering
- Vit C: beenderen en wondheling
- Vit D: uit beenderen prooien. Activatie heeft zonlicht nodig. Skeletopbouw
- Vit E tekort: vruchtbaarheid tarsels daalt
- Vit K: bloed samenstelling

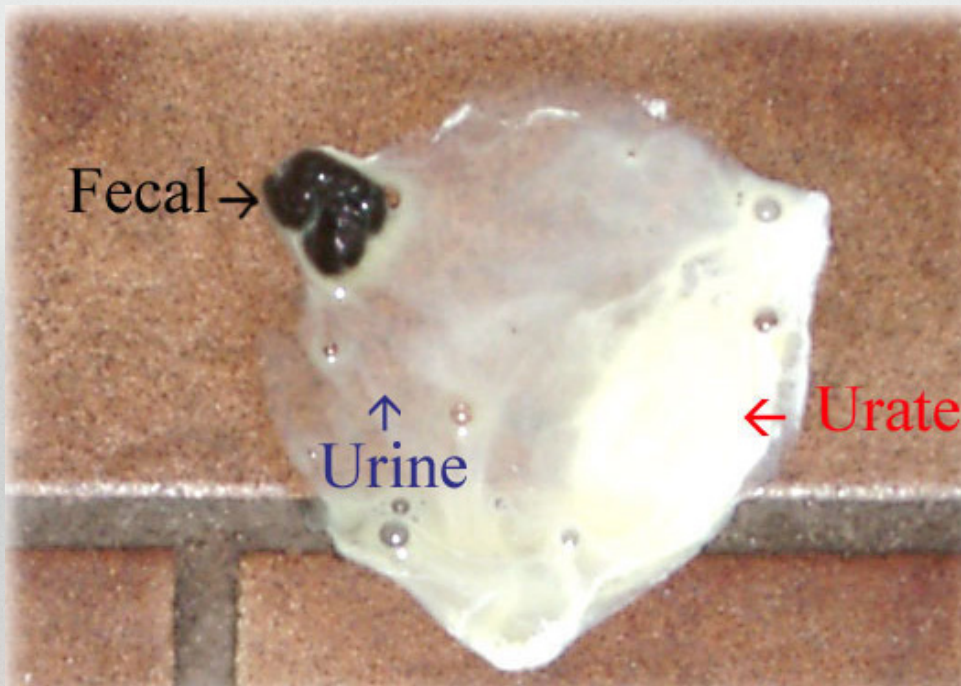
- **Water:**
- Water: dagelijks vers water geven. Er is grote bacteriële groei in water. Bij warm weer kan men water desinfecteren met Virkon.
- Normaal geeft de vaste voeding tot 80% van de waterbehoefte.
- Roofvogels in de namiddag geen bad laten nemen van oktober tot april: onderkoeling, vleugeltip oedeem en droog gangreen syndroom.

- **Obstructies:**

- Braakballen: voorkom braakballen bij jongen onder de 12 dagen en bij smelleken onder de 20 dagen.
- Braakbalvorming is 8 tot 16u na de maaltijd
- Niet terug voederen voordat er een braakbal geworpen is
- Bij voederen van haas en konijn, botten breken voor obstructies te vermijden.
- Bij obstructie oraal vloeibare paraffine geven
- Bij eileggende wijfjes problemen met braakbal, reduceer braakbal materiaal

- **Braken:**
- Brakende vogel voederen: maagsonde, na stoppen braken, vloeibaar voedsel en electrolyten geven
- Te lage conditie: vloeibaar voedsel. Nadien vlees zonder braakbal materiaal, dit verschillende keren per dag, nooit volle krop geven, eist te veel energie.
- Nadien gestroopte kuikens
- Toedienen van suikers aan ondervoede roofvogels versnelt het overlijden itt andere dieren
- Transport met volle krop vermijden, wagenziekte. Moeilijk na de jacht
- Gehuifde vogels kunnen hierdoor stikken evenals wanneer zij nog een braakbal moeten gooien. Bij transport kist gebruiken.

- **Uitwerpselen:**
- Donkere vaste kern met witte waterige urine.
- Donker groene uitwerpselen na vasten: gal
- Lichtgroene uitwerpselen: loodvergiftiging, aspergillosis, coccidiose of darminfectie

- **Op gewicht brengen:**
- Vasten: valk probeert suiker op peil te houden, productie insuline, metabolisme daalt, spierafbraak, antilichamen van immuunsysteem worden gebruikt als energie, afweer daalt, valk sterft.
- Als valk in een neerwaartse spiraal zit met gewichtsverlies, kan hij zeer snel sterven.
- Valken kunnen hun ondervoeding wekenlang maskeren en dan plots sterven
- Probleem bij op gewicht brengen: vet partikels in aders: embolie
- Jonge valk te laag gevlogen bij 1st jacht, volle krop als beloning, valk te zwak om voedsel vanuit krop naar maag te bewegen, voeding rot in krop, infectie en overlijden.

- Voedsel en gewichtsmanagement zijn de hoekstenen van de valkerij
- Gewichtsmanagement is niet hetzelfde als uithongeren
- Levensstijl wilde vogels verschilt enorm van onze tamme vogels
- Nog altijd sterven er roofvogels de honger dood bij valkeniers
- Ideaal zou een roofvogels dagelijks moeten eten.
- Algemeen zijn tamme roofvogels enorm overvoed buiten het jachtseizoen
- Gezondheid – afweer – wondheling – gewicht - jachtsucces – motivatie – kweekresultaten: allemaal afhankelijk van voeding
- Ideaal roofvogel dieet zou hele karkassen zijn van zoogdieren of eendagskuikens
- Onze vogels zijn zo goed als het eten dat we hen geven

